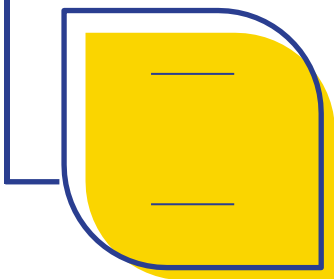

AN EQUINET
HANDBOOK

**Eşitlik
Kurumlarının
Şikâyet
Verilerini
Daha İyi
Toplamasına
Yönelik Asgari
Kılavuz İlkeler**

Michaela
Ujházyová, Bogdan
Banjac, Andriani

2023

Equinet, Avrupa genelinde yaş, engellilik, cinsiyet, ırk veya etnik köken, din veya inanç ve cinsel yönelim gibi çeşitli temelerde ayrımcılıkla mücadele etme yetkisine sahip 48 Ulusal Eşitlik Kurumunu bir araya getirmektedir.

Equinet üyeleri: Ayrımcılıktan Korunma Komiseri, **Arnavutluk** | Avusturya Engelliler Ombudsmanı, **Avusturya** | Eşit Muamele Ombudsmanı, **Avusturya** | Unia (Federal Eşit Fırsatlar Merkezi), **Belçika** | Kadın ve Erkek Eşitliği Enstitüsü, **Belçika** | İnsan Hakları Ombudsmanı Kurumu, **Bosna-Hersek** | Ayrımcılıktan Korunma Komisyonu, **Bulgaristan** | Hırvatistan Cumhuriyeti Ombudsmanı, **Hırvatistan** | Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ombudsmanı, **Hırvatistan** | Engelliler Ombudsmanı, **Hırvatistan** | İdare ve İnsan Haklarının Korunması Komiserliği (Ombudsman), **Kıbrıs** | Kamu Hakları Savunuculuk Kurumu, **Çekya** | Danimarka İnsan Hakları Enstitüsü, **Danimarka** | Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Eşit Muamele Komiseri, Estonya | Eşitlik Ombudsmanı, **Finlandiya** | Ayrımcılıkla Mücadele Ombudsmanı, **Finlandiya** | Haklar Savunucusu, **Fransa** | Kamu Savunucusu (Ombudsman), **Gürcistan** | Federal Ayrımcılıkla Mücadele Ajansı, **Almanya** | Yunanistan Ombudsmanı, **Yunanistan** | Temel Haklar Komiseri Ofisi, **Macaristan** | İrlanda İnsan Hakları ve Eşitlik Komisyonu, **İrlanda** | Irk Ayrımcılığına Karşı Ulusal Ofis, **İtalya** | Ombudsmanlık Kurumu, **Kosova*** | Ombudsmanlık Ofisi, Letonya | Eşit Fırsatlar Ombudsmanlığı, **Litvanya** | Eşit Muamele Merkezi, **Lüksemburg** | Eşitliğin Geliştirilmesi Ulusal Komisyonu, **Malta** | Engelli Hakları Komisyonu, **Malta** | Eşitlik Konseyi, Moldova | İnsan Hakları ve Özgürlüklerinin Koruyucusu (Ombudsman), **Karadağ** | Hollanda İnsan Hakları Enstitüsü, **Hollanda** | Ayrımcılığı Önleme ve Koruma Komisyonu, **Kuzey Makedonya** | Eşitlik ve Ayrımcılık Karşıtı Ombudsman, **Norveç** | İnsan Hakları Komiseri, **Polonya** | Vatandaşlık ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu, **Portekiz** | İş ve İstihdamda Eşitlik Komisyonu, **Portekiz** | Göç Yüksek Komisyonu, **Portekiz** | Ayrımcılıkla Mücadele Ulusal Konseyi, **Romanya** | Eşitliğin Korunması Komiseri, Sırbistan | İnsan Hakları Ulusal Merkezi, **Slovakya** | Eşitlik İlkesinin Savunucusu, **Slovenya** | Etnik veya İrksal Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Konseyi, **İspanya** | Kadın Enstitüsü, **İspanya** | Eşitlik Ombudsmanı, **İsveç** | Ukrayna Parlamentosu İnsan Hakları Komiseri, **Ukrayna** | Eşitlik ve İnsan Hakları Komisyonu, **Birleşik Krallık – Büyük Britanya** | Kuzey İrlanda Eşitlik Komisyonu, **Birleşik Krallık – Kuzey İrlanda** |

*Bu tanımlama, statüye ilişkin görüşleri etkilememekte olup, BM Güvenlik Konseyinin 1244/1999 sayılı kararına ve Uluslararası Adalet Divanının Kosova'nın bağımsızlık ilanı hakkındaki görüşüne uygundur.

Equinet Sekreterliği | Place Victor Horta, 40 | 1060 Brüksel | Belçika | info@equineteurope.org

| www.equineteurope.org

ISBN 978-92-95112-77-3

© Equinet 2023 - Kaynak belirtilmesi koşuluyla çoğaltılmasına izin verilir.

Bu yayın, Equinet Araştırma ve Veri Toplama Çalışma Grubu tarafından hazırlanmış olup, Çalışma Grubu üyelerinin sağladığı bilgi, katkı ve yorumlara dayanmaktadır. Sunulan bilgilerin doğruluğu, her bir Çalışma Grubu üyesinin kendi sorumluluğundadır. Yayında yer alan görüşler, yazarın ve Çalışma Grubu üyelerinin görüşlerini yansıtmaktadır; moderatör, Equinet veya Avrupa Komisyonu burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz. Bu bilgiler, Equinet veya Avrupa Komisyonu'nun bireysel üyelerinin görüş veya tutumlarını yansıtmak zorunda değildir.

Teşekkür

Yazarlar

- Michaela Ujházyová
- Bogdan Banjac
- Andriani Papadopoulou
- Nikolina Patalen
- Nika Stroligo-Urankar

Editörlük ve Yayın Koordinasyonu

Milla Vidina (Equinet, Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı)

Format

Gumru Aliyeva (Equinet, Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı)

İÇİNDEKİLER

Teşekkür	iii
İçindekiler	iv
Hedefler	vi
İçerik ve Yapı	vii

Bölüm I: Eşitlik Kurumlarının Yönetimleri ve Yönetim Kurulları Şikâyet Verilerinin Daha İyi Toplanmasına Yönelik Asgari Kılavuz İlkeleri Neden Benimsemelidir?

A. Bu ilkelerin uygulanmasına ilişkin gerekçeler	9
B. Şikâyet verilerinin Genel Veri Koruma Tüzüğüyle (GDPR) uyumlu bir şekilde toplanması: AB Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR), bu Kılavuz İlkelerin uygulanmasını nasıl destekler?	

Bölüm II: Eşitlik Kurumlarının Personeli Günlük Çalışmalarında Asgari Kılavuz İlkeleri Nasıl Uygulayabilir ?

Başlamadan önce 5 adım, 5 kılavuz ilke	17
Birinci Aşama: Şikâyet alındığı sırada veri toplama	20
1.1 Şikâyet hakkındaki bilgiler	21
1.2 Şikâyetçi hakkındaki bilgiler	25
1.3 Fail olduğu iddia edilen taraf hakkındaki bilgiler	26
İkinci Aşama 2: Bir şikâyetin işlenmesi ve değerlendirmesi sırasında veri toplama	27
2.1 Ulusal ayrımcılık yasağı kanununun uygulanabilirliği hakkındaki bilgiler	28
2.2 Bir şikâyet karşısında yapılabilecek işlemler hakkındaki bilgiler	28
2.3 Şikâyet hakkındaki bilgiler	29
2.4 Failin türü	30
2.5 Sonuç hakkındaki bilgiler	30
Üçüncü Aşama: Bir şikâyetin takibi sırasında veri toplama	32
3.1 Şikâyetin sonucu (tavsiye, karar, uzlaşma) hakkındaki bilgiler.	33
3.2 Şikâyetin takibi hakkında diğer paydaşlarla kurulan irtibata ilişkin bilgiler	34

Hedefler

Equinet üyeleri, Equinet'in Araştırma ve Veri Toplama Grubunun çalışmaları aracılığıyla, Eşitlik Kurumlarında şikâyet verilerinin daha iyi toplanabilmesini ve Eşitlik Kurumları arasında şikâyet verilerinin karşılaştırılabilirliğini sağlamanın yollarını belirlemek için Avrupa Eşitlik Kurumlarının veri toplama uygulamalarını karşılaştırmalı olarak inceleme ihtiyacını tespit etmişlerdir. Bu kılavuz, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejisi, LGBTIQ Eşitlik Stratejisi, AB Roman Stratejik Çerçevesi ve Irkçılıkla Mücadele Eylem Planı da dâhil olmak üzere, Komisyonun çeşitli girişimlerinde Avrupa ve ulusal düzeyde güvenilir ve karşılaştırılabilir eşitlik verilerinin (özellikle şikâyet verilerinin) daha iyi toplanması çağrısına yanıt vermektedir.

Kılavuz İlkelerin özel amaçları şunlardır:

- Tüm Eşitlik Kurumları için, asgari düzeyde toplanan bilgilere dayalı olarak şikâyet verilerinin toplanmasında standart ve tutarlı bir yaklaşım geliştirilmesi.
- Tüm Eşitlik Kurumları tarafından toplanan asgari bilgilerin tutarlılığını ve uyumluluğunu sağlayarak şikâyet verilerinin karşılaştırılmasının kolaylaştırılması
- Eşitlik Kurumlarına, mevcut şikâyet verisi toplama uygulamalarında asgari düzeyde ve kolaylıkla uygulanabilecek düzenlemeler yaparak nasıl daha kapsamlı, güvenilir ve karşılaştırılabilir şikâyet verileri üretebilecekleri konusunda pratik rehberlik sağlanması
- Eşitlik Kurumlarının kendi faaliyetlerine ilişkin verilere dayanarak hazırlanan, Eşitlik Kurumları için Standartlar Direktiflerine yönelik Avrupa Komisyonu önerilerinin, bu verilerin karşılaştırılabilirliğini artırarak ileride daha kolay izlenmesinin

Son olarak, şikâyet verileri çok önemli olsa da, bu Kılavuz, şikâyet verilerinin eşitlik verilerinin birden fazla kaynağından yalnızca biri olduğu ve doğasında var olan sınırlılıklar göz önüne alındığında, toplumdaki ayrımcılığın ölçeğini ve yaygınlığını daha doğru bir şekilde yansıtmak için diğer kaynaklarla birlikte kullanılması gerektiği bilinciyle kullanılmalıdır. Özellikle, hak sahiplerinin bildirimde bulunmaması nedeniyle şikâyet verileri, ayrımcılıktan etkilenen genel nüfusu temsil etmemektedir.

İçerik ve yapı

2021 Equinet Şikâyet Verileri Raporuna göre, Eşitlik Kurumlarının büyüklük, yetki, yapı ve yetkinliklerindeki farklılıklara bakılmaksızın, çoğu kurum tarafından her ayrımcılık şikâyetiyle ilgili olarak asgari düzeyde belli bilgiler toplanmaktadır. Bu Kılavuzda, hâlihazırda var olan asgari şikâyet bilgisi toplama sürecine odaklanılmakta ve Eşitlik Kurumlarının yönetim ve personeline, farklı kurumlar arasında şikâyet verilerinin karşılaştırılabilirliğini artırmak amacıyla mevcut veri toplama uygulamalarında yapılabilecek asgari değişiklikleri nasıl hayata geçirebileceklerine dair eyleme geçirilebilir ve somut adımlar önerilmektedir.

Kılavuz iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, Eşitlik Kurumlarının başkanlarına ve karar alma sorumluluğu taşıyan kıdemli personele yönelik hazırlanmıştır ve bu kılavuzun kabul edilmesinin çeşitli gerekçelerini özetlemektedir. İkinci bölüm ise, şikâyetlerle ilgili bilgileri kaydeden, değerlendiren veya başka şekillerde işleyen Eşitlik Kurumu personeli düşünülerek hazırlanmıştır.

Paydaşların müdahale ve yorumlarının tutarlı olması amacıyla, ayrımcılığın farklı temellerini, yaşam alanlarını ve biçimlerini, AB'nin ayrımcılık yasağı mevzuatına ve bu mevzuatın ABAD içtihadındaki yorumuna dayanarak tanımlayan AB yasal çerçevesi kılavuz ilkelerde asgari standart olarak benimsenmiştir. Kılavuzda, Eşitlik Kurumlarının toplaması teşvik edilen bu asgari şikâyet bilgilerinin ötesinde, uygulanabilir olduğu durumlarda ulusal hukuk kapsamında yapılan şikâyetler için ayrımcılık temeli ve yaşam alanı bilgi toplama seçeneği de yer almaktadır. Ayrıca, ilgili olduğu hallerde, kolay uygulanabilir ve asgari düzeyde kaynak gerektiren tedbirler yoluyla şikâyetler hakkında toplanan bilgilerin genel kalitesinin artırılmasına yönelik ipuçları da önerilmiştir.

Bölüm 1: Eşitlik Kurumlarının Yönetimleri ve Yönetim Kurulları Şikâyet Verilerinin Daha İyi Toplanmasına Yönelik Asgari Kılavuz İlkeleri Neden Benimsemelidir?

A. Bu ilkelerin uygulanmasına ilişkin gerekçeler

Mağdurlara daha iyi yardım edilmesinin sağlanması

Asgari kılavuz ilkelerin uygulanması yoluyla şikâyet verilerinin kalitesinin artırılması, şikâyetlerin ele alınması sürecinde daha sistemli, kapsamlı ve güvenilir bilgilerin elde edilmesini sağlayacaktır. Bu bilgiler, Eşitlik Kurumları tarafından hem mağdurlara yardım etme süreçlerinin (örneğin, şikâyetlerin sunulması için erişilebilir yöntemler veya gizlilik güvenceleri sunulması yoluyla) hem de yasal işlemlerin kalitesinin iyileştirilmesi için kullanılabilir. Avrupa düzeyinde ise, Eşitlik Kurumları tarafından sağlanan karşılaştırılabilir şikâyet verileri, ayrımcılık yasağı mevzuatındaki ve politikasındaki boşlukları veya yetersiz uygulamaları ortaya çıkarabilir ve böylece Avrupa mevzuatında ve politikalarında yapılacak değişiklikler aracılığıyla mağdurlara daha iyi destek verme fırsatı yaratabilir.

Ayrımcılığın önlenmesine ve eşitliğin desteklenmesine yönelik kapasitenin güçlendirilmesi

Şikâyet verileri, tekrar eden veya belirli ayrımcı uygulamaların anlaşılmasına imkân tanıyan kıymetli bir kaynaktır. Bu sayede Eşitlik Kurumlarının önleme ve farkındalık artırma faaliyetleri bilgiye dayalı, hedefe yönelik ve etkili olabilir. Şikâyet verileri, Eşitlik Kurumunun, kamu kurumlarını ve özel kuruluşları eşitlik yükümlülükleri, iyi uygulamalar, olumlu eylemler ve eşitlikçi yaklaşımlar konusunda teşvik ederken odaklanması gereken belirli alanlara ve/veya hedef gruplara işaret edebilir. Equinet'in Şikâyet Verileri raporunda da belirtildiği üzere, bu veriler aynı zamanda kalıpyargılarla mücadele etmek ve çeşitlilik konusunda farkındalık yaratmak amacıyla yürütülen kamuoyu tartışmalarında başvurulabilecek bir referans noktası işlevi görebilir.

İyi Uygulama Örneği: Hırvatistan Cumhuriyeti Ombudsmanı

Hırvatistan İnsan Hakları ve Ulusal Azınlıkların Haklarından Sorumlu Devlet Ofisi, mal ve hizmetler alanında ayrımcılıkla ilgili ülke çapında geniş kapsamlı bir anket geliştirme sürecindedir. Hırvatistan Ombudsmanlık Ofisinden, en çok etkilenen ayrımcılık temellerini ve mal ve hizmetler alanında ayrımcılığın en sık görüldüğü belirli alanları tespit edebilmek için Şikâyet verilerini sağlaması talep edilmiştir. Ombudsmanlık Ofisi, alınan tüm ayrımcılık Őikyetleriyle ilgili, alan ve ayrımcılık temeline göre ayrıştırılmış verileri topladığından, Eşitlik Kurumu hkmete mal ve hizmetlere erişim alanındaki Şikâyetlerin sayısı ile en yaygın

kapsamını ve metodolojisini tanımlayan İş Tanımında kullanılmış, anketin buna göre tasarlanmasını sağlamıştır. Bu şekilde, detaylı şikâyet verilerinin mevcudiyeti, Hırvatistan toplumunda ayrımcılığın durumu, nedenleri ve sonuçları hakkında önemli bilgiler sağlayan ve daha sonra kamu politikalarının hazırlanmasına

Çıkarılacak Standartlar Direktifinin hayata geçirilmesi

Eşitlik Kurumları için Standartlar Direktifine ilişkin iki teklifte, hükümetlerin her beş yılda bir Avrupa Komisyonuna, Direktifin uygulanmasına dair tüm ilgili bilgileri içeren bir raporu sunmalarının yasal bir yükümlülük haline getirilmesi önerilmiştir. Eşitlik Kurumlarının kendi faaliyetlerine ilişkin olarak topladığı ve tüm Eşitlik Kurumları açısından temel öneme sahip olan şikâyet verilerini de kapsayan verilerin, bu izleme raporunun hazırlanmasında kullanılacağı açıkça belirtilmiştir.

Şikâyet verileri, Eşitlik Kurumlarının işlevlerindeki sınırlamaları ortaya koymada ve dolayısıyla Direktifin olası yetersiz veya etkisiz biçimde uygulanmasına işaret etmede önemli bir araç olabilir. Bu bulgular, örneğin daha fazla kaynak sağlanması, yetkilerin güçlendirilmesi veya bağımsızlığına yönelik ek güvencelerin getirilmesi yoluyla Eşitlik Kurumunun güçlendirilmesi için hükümetler üzerinde dış baskı oluşturmak amacıyla kullanılabilir.

Şikâyet verilerinin, Eşitlik Kurumunun işlevlerinin yeterince güçlü olmadığını ortaya çıkarmak ve vurgulamak amacıyla kullanılabilen yollara örnek olarak şunlar verilebilir: belirli savunmasız gruplardan şikâyet gelmemesi (olası yorum: Eşitlik Kurumunun sunduğu hizmetlerin erişiminde sınırlı yetkiler ve bölgesel kapsama alanının yetersizliği) ile şikâyetlerin yaşamın farklı alanlarında eşit dağılmaması (olası yorum: hizmet sağlayıcıların eğitimi gibi tanıtım faaliyetleri için Eşitlik

Kurumlarının yetersiz kaynaklara sahip olması).

İyi Uygulama Örneği: Alman Federal Ayrımcılıkla Mücadele Ajansı (FADA)

Ekim 2022’de Federal Ayrımcılıkla Mücadele Ajansı (FADA), “Ayrımcılıkla Mücadele Danışmanlığının Belgelendirilmesine İlişkin Asgari Standartlar” başlıklı araştırma projesinin sonuçlarını yayımlamıştır. Alman Entegrasyon ve Göç Araştırmaları Merkezi (DeZIM Enstitüsü) ile çeşitli ayrımcılıkla mücadele danışmanlık kurumları arasında yürütölen katılımcı bir değişim süreci kapsamında ve FADA’nın finansmanıylay, DeZIM Enstitüsü Almanya’da ayrımcılıkla mücadele alanında yapılan şikâyetlerin ve danışmanlık taleplerinin belgelendirilmesine yönelik olarak

Dolayısıyla, bu süreçten ortaya çıkan asgari standartlar, ayrımcılıkla mücadele eden danışmanlık kurumlarının mevcut dokümantasyon sistemlerinin yerini almak için tasarlanmamıştır. Bu standartlar, bir eklenti olarak kullanılabilir

Etkili bir Stratejik Planın hazırlanması

Güvenilir, kapsamlı ve tutarlı şikâyet verileri, Eşitlik Kurumunun kendi faaliyetlerini daha iyi izlemesini ve faaliyetlerini planlarken, stratejik önceliklerini belirlerken, kaynak tahsisini yönlendirmek amacıyla faaliyetlerin etkisinin değerlendirirken bilinçli kararlar almasını sağlayacaktır. Eşitlik Kurumları için Standartlar Direktifine ilişkin iki teklif, Eşitlik Kurumlarına stratejik planlama yapma konusunda açık bir yükümlülük getirmektedir. Kendi şikâyet verileri, bu tür bir planlama için vazgeçilmez olup, hâlihazırda tüm Eşitlik Kurumları tarafından sunulan yıllık raporlarda kullanılmaktadır.

Kurumun çalışmalarının etkisinin değerlendirilmesi

Şikâyet verileri, Eşitlik Kurumunun çalışmalarının etkisini değerlendirmek açısından hayati öneme sahiptir. Şikâyet verilerinin toplanmasının iyileştirilmesi, Eşitlik Kurumunun görev alanına bağlı olarak; mağdurlara şikâyetlerini takip etme konusu da dâhil olmak üzere hukuki danışmanlık sağlamak; arabuluculuk ve uzlaştırma faaliyetlerinde bulunmak; şikâyetçileri mahkemede temsil etmek ve gerektiğinde amicus curiae veya bilirkişi olarak hareket etmek; yapısal veya sistemli ayrımcılıkla mücadele etmek için stratejik davalara katılmak veya bu davalara yardımcı olmak; hukuken bağlayıcı kararlar alınan davalar hakkında karara varmak, etkili ve orantılı yaptırımlar uygulamak gibi çok çeşitli faaliyetler hakkında bilgi toplanmasını içermektedir.¹¹ Alınan şikâyetler karşısında yapılan tüm bu işlemler, yalnızca Eşitlik Kurumunun çalışmalarının hesap verebilirlik ve şeffaflık açısından izlenmesi için değil, aynı zamanda bu çalışmaların etkisinin değerlendirilmesi açısından da değerli bilgiler sunmaktadır.

Eşitlik Kurumları arasında tematik bölgesel işbirliği tesis edilmesi

Şikâyet verilerinin, daha genel ve sınır ötesi bir sorun bağlamında ayrımcılığa işaret ettiği durumlarda (örneğin, Roman veya göçmen çocukların ticareti, mültecilerin ulusal kökenine veya ırkına bağlı olarak muamele görmesi), sorunun ele alınması için yetkili Eşitlik Kurumları arasında işbirliğini başlatmak amacıyla kullanılabilir.

¹¹ Eşitlik Kurumları için standartlara ilişkin 22.06.2018 tarihli Komisyon Tavsiye Kararı, s. 6: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2_en_act_part1_v4.pdf.

B. Şikâyet verilerinin Genel Veri Koruma Tüzüğüyle (GDPR) uyumlu bir şekilde toplanması: AB Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR), bu Kılavuz İlkelerin uygulanmasını nasıl destekler?

Kişisel verilerin toplanmasında ve kullanmasında Avrupa'daki yasal çerçeveyi çizen Genel Veri Koruma Tüzüğü

Avrupa yasal çerçevesi, AB Temel Haklar Şartının 8. Maddesinde yer alan özel ve aile hayatına saygı hakkı gibi kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel hakları güvence altına almaktadır.² Bu, aynı zamanda özel hayata ilişkin bilgilere saygı gösterilmesi hakkını da kapsamaktadır.³ Bu bağlamda, AB düzeyinde en önemli yasal belge Genel Veri Koruma Tüzüğüdür (GDPR).⁴ Tüzük, Mayıs 2016'da kabul edilmiş ve 25 Mayıs 2018'den itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Bir tüzük olarak, tüm AB üye Devletlerinde doğrudan uygulanmaktadır.

Şikâyet verileri de dâhil olmak üzere eşitlik verileri, önemli miktarda kişisel veri içerebilir ve bunların toplanması ile kullanımı Avrupa ve ulusal (Üye Devletler) düzeyinde yasal bir çerçeveye tabidir.

Şikâyet verilerinin Eşitlik Kurumları tarafından en yaygın şekilde kullanılması, AB Genel Veri Koruma Yönetmeliği (GDPR) kapsamında Eşitlik Kurumları tarafından toplanmasına ilişkin herhangi bir kısıtlamayı tetiklemese de, GDPR'nin uygulanabilirliği konusunda yanlış anlaşılmalara oluşabilir.

Kişisel veri, kimliği tanımlı veya tanımlanabilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade eder. Bir kişi, doğrudan bilgilere dayanarak daha geniş bir kişi grubundan ayırt edilebildiğinde veya 'seçilebildiğinde' tanımlanmış sayılır. Bir kişi henüz tanımlanmamışsa ancak mevcut bilgi parçalarının bir kombinasyonu ile tanımlanabilmesi mümkünse, bu kişinin kimliği tanımlanabilir kabul edilir.⁵

Genel Veri Koruma Tüzüğü anonim toplanan veriler açısından geçerli değildir

Veri koruma ilkelerinin anonim bilgilere, yani kimliği tanımlı veya tanımlanabilir bir gerçek kişiyle ilişkili olmayan bilgilere veya veri sahibinin kimliği artık tanımlanmayacak şekilde anonim hâle getirilmiş kişisel verilere uygulanmadığını bilmek önemlidir.⁶ GDPR, verileri yalnızca "veri sorumlusu

² Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 8. Maddesi, herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunması hakkına sahip olduğunu ve bu verilerin belirli amaçlar doğrultusunda, ilgili kişinin rızasına veya kanunda öngörülen başka bir meşru temele dayanarak adil bir şekilde işlenmesi gerektiğini öngörmektedir. Herkes, kendisiyle ilgili olarak toplanan verilere erişme ve bu verilerin düzeltilmesini isteme hakkına sahiptir.

³ Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Amann / İsviçre (16 Şubat 2000); MS / İsveç (27 Ağustos 1997); S. ve Marper / Birleşik Krallık (4 Aralık 2008), paragraf 67.

⁴ GDPR, [Regulation \(EU\) 2016/679](#).

⁵ Madde 4 (1) Genel Veri Koruma Tüzüğü (EU), 2016/679 (GDPR).

⁶ GDPR'nin Giriş Kısımındaki 26. paragrafı.

veya başka bir kişi tarafından makul ölçüde kullanılma olasılığı olan herhangi bir yolla tanımlanamayan” hâlde olduğunda anonim kabul eder. Bu, verilerin herhangi bir kişi tarafından makul çaba gösterilerek yeniden tanımlanabilmesi durumunda anonim olarak kabul edilmeyeceği anlamına gelmektedir. Tüzükte ayrıca, GDPR'nin istatistik veya araştırma amaçları da dâhil olmak üzere bu tür anonim bilgilerin işlenmesiyle ilgili olmadığı belirtilmiştir.

Eşitlik verilerinin toplulaştırılmış ve anonim hâle getirilmiş biçimde yayımlanması ve işlenmesi, bireyle ilişkilendirilemediği için GDPR açısından sorun teşkil etmese de, özel kategorilerdeki kişisel verileri işleyerek toplulaştırılmış ve anonimleştirilmiş eşitlik verileri oluşturan Eşitlik Kurumları, bu noktada verileri ilgili bireylerle ilişkilendirebilir. Bu nedenle, Eşitlik Kurumlarının verileri işlerken belirli güvenceler uygulaması önemlidir; örneğin, verilerin geçici olarak saklanması veya çalışanların verilere sınırlı erişimine izin verilmesi gibi tedbirler alınmalıdır.

Kişisel verilerin toplanmasına, kullanılmasına ve korunmasına ilişkin GDPR ilkeleri

GDPR, kişisel veriler işlenirken uyulması gereken yol gösterici ilkeleri belirler (Madde 5); bunlar arasında yasallık, adalet, şeffaflık ve hesap verebilirlik, bütünlük ve gizlilik, amaç sınırlaması, veri minimizasyonu, doğruluk ve saklama sınırlaması yer alır. Bu nedenle, temel ilkelerin ruhuna uygunluk, iyi veri koruma uygulamaları için temel bir yapı taşıdır⁷.

Eşitlik Kurumları tarafından şikâyet verilerinin toplanmasıyla özellikle ilgili üç ilke şeffaflık, hesap verebilirlik ve saklama sınırlamasıdır. Genel olarak, şeffaflık ilkesi veri sahibinin herhangi bir kişisel verinin işlenmesinden tamamen haberdar olmasını gerektirir; hesap verebilirlik ilkesi, verileri toplayan kişinin kişisel verilerle ne yaptığıyla ve diğer ilkelere nasıl uyduyuyla ilgili sorumluluk almasını zorunlu kılar. Saklama sınırlaması ilkesi ise veri sorumlusunun kişisel verileri ihtiyaç duyduğundan daha uzun süre saklamamasını ve artık ihtiyaç duymadığında bu verileri silmesini veya anonim hâle getirmesini gerektirir.

Şikâyet verileri, kişisel koşullara dayalı tüm veriler gibi, farklı aktörler tarafından yorumlanmaya açıktır. Bazıları, kişisel koşullara dayalı farklı eşitsizlikleri (ırksal veya etnik eşitsizlikler) gösteren somut verileri (toplu ve anonimleştirilmiş biçimde), bu eşitsizlikleri giderecek politika oluşturma için bir temel olarak görürken, aynı veriler, belirli hedef gruplara yönelik hoşgörüsüzlüğü ve ek ayrımcılığı daha da damgalayacak veya tetikleyecek şekilde yorumlanıp iletilebilir. Eğer veri toplayıcılar, özellikle devlet yetkilileri, veri toplamanın amacını ve veri toplama faaliyetlerinin sonuçlarının anlamını açık ve şeffaf bir şekilde aktarmazsa, bu tehlike daha da belirgin ve somut hâle gelir. Bu tür korkular, hâlihazırda savunmasız durumda olan hedef grupların (herhangi bir) veri toplama faaliyetine karşı isteksiz davranmasına da yol açabilir.

⁷ Hukuka uygun olması için, kişisel verilerin işlenmesi GDPR'nin 6. Maddesine uygun olmalıdır.

Kişisel verilerin toplanması ve kullanılmasının yasal dayanağı olarak GDPR

GDPR ve özellikle Madde 6, kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygunluğu için açık ve belirli koşullar ortaya koyarak, kişisel veri niteliğindeki eşitlik verilerinin toplanmasına imkân tanır. Bu koşullardan en az biri karşılandığı sürece, kişisel veri içeren eşitlik verilerinin toplanmasının önünde yasal bir engel bulunmamalıdır. Avrupa Veri Koruma Denetmeninin, Avrupa Komisyonunun Standartlar Direktiflerine ilişkin önerileri hakkındaki görüşü, GDPR'nin eşitlik verilerinin toplanmasını ve bu verilerin toplanmasına ilişkin uyulması gereken koşulları belirleyerek ayrıştırılmış eşitlik verilerine erişimi mümkün kıldığını daha da netleştirmektedir. Bununla birlikte, GDPR'deki kişisel veri koruma gereklilikleri bazen kişisel verilerin toplanmasını yasaklıyormuş gibi yanlış anlaşılmakta ve bu durum, Eşitlik Kurumları tarafından toplanan şikâyet verilerinin kapsamını önemli ölçüde sınırlandırmaktadır. Devlet makamları, kurum ve kuruluşlar, özel nitelikli kişisel verilerin bu şekilde toplanmasına GDPR Madde 9(1) ve AB Temel Haklar Şartı Madde 8(1) kapsamında izin verilmediğini ileri sürebilir. Madde 9(1) uyarınca, özel kategorilerdeki kişisel verilerin işlenmesi, ırksal veya etnik kökeni, siyasi görüşleri, dini veya felsefi inançları veya sendika üyeliğini ortaya koyan veriler ile genetik verilerin, bir gerçek kişiyi benzersiz şekilde tanımlamak amacıyla biyometrik verilerin, sağlıkla ilgili verilerin veya bir gerçek kişinin cinsel yaşamı ya da cinsel yönelimi ile ilgili verilerin işlenmesini kapsar.

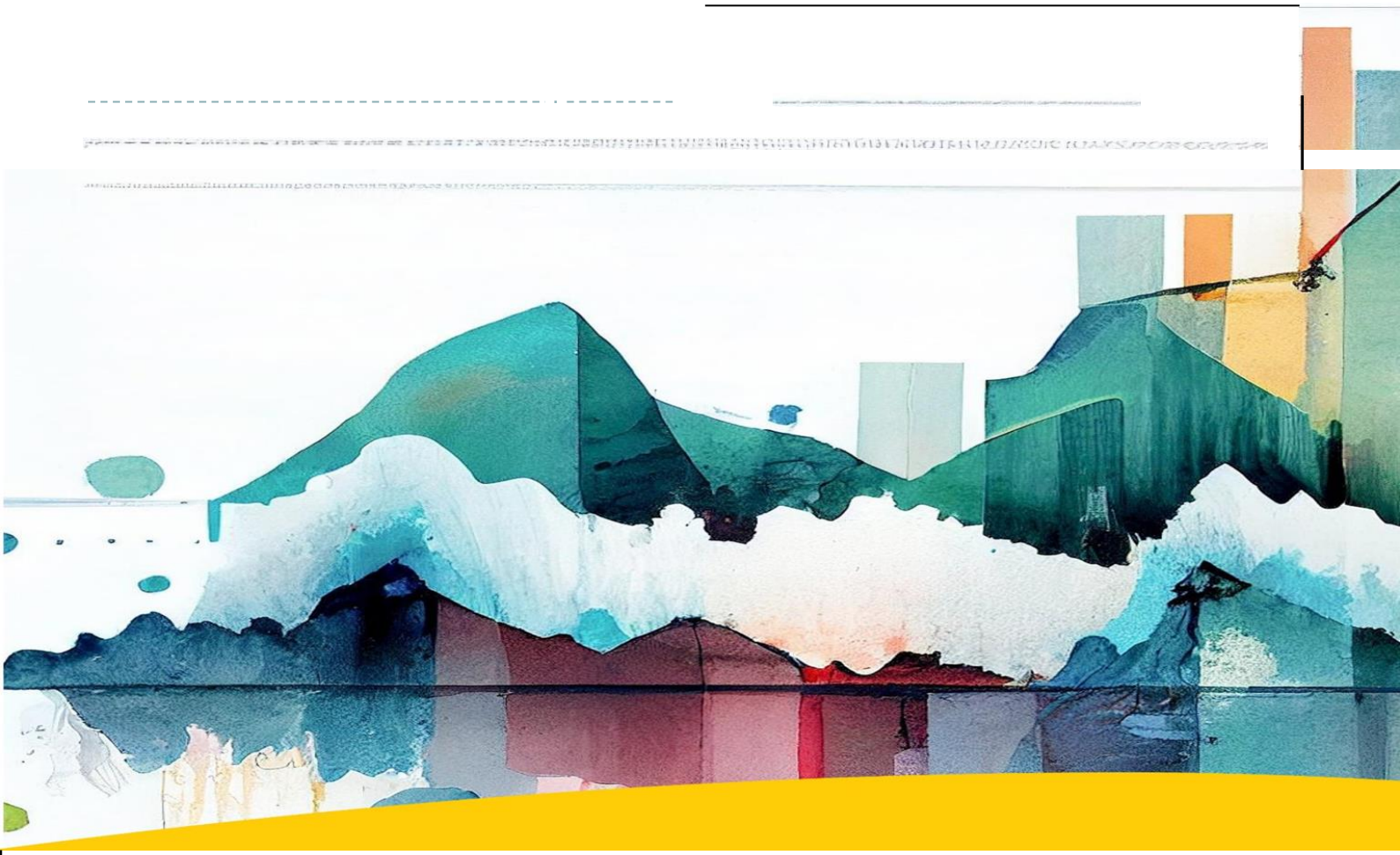
Bu argüman, yasal çerçeveye ve bunun yorumuna ilişkin anlayış ve bilgi eksikliğini yansıtmaktadır; zira GDPR, etnik köken, dini veya felsefi inançlar, sağlıkla ilgili veriler veya bir gerçek kişinin cinsel yaşamı ya da cinsel yönelimi ile ilgili veriler gibi "özel kategorilerdeki" kişisel veriler de dâhil olmak üzere verilerin kurumlar tarafından toplanması, işlenmesi, saklanması ve aktarılması için açık koşullar sağlamaktadır. GDPR Madde 9(2), aşağıdakilerden en az biri geçerli olduğunda, kişisel verilerin işlenmesinin açıkça YASAKLANMADIĞINI belirtmektedir:

- Veri sahibi, bu kişisel verilerin bir veya daha fazla belirli amaç için işlenmesi için açık rıza verdiğiğinde
- Eşitlik Kurumları gibi kamu otoritelerinin veri sorumlusu olarak hareket ettikleri durumlarda, rıza dışında, prensipte kamu otoritelerinin faaliyetlerine daha uygun olan başka yasal dayanaklar da bulunduğunu belirtmek yerinde olacaktır.⁸ Bunun nedeni, veri sorumlusu olarak kamu otoriteleri ile veri sahibi arasındaki ilişkide açık bir güç dengesizliği olmasıdır. Özellikle, Madde 6 (1c) ve (1e), Eşitlik Kurumlarının kişisel verileri işlerken dayanabilecekleri daha uygun yasal dayanaklar sağlayabilir. Madde 6 (1e) aşağıdaki ikinci paragrafta ele

⁸ Avrupa Veri Koruma Kurulunun 2016/679 sayılı Tüzük kapsamında rıza ile ilgili kılavuz ilkeleri. Özellikle §16'ya bkz. https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_en.pdf

alınmaktadır. Madde 6 (1c), **veri sorumlusunun (Eşitlik Kurumunun) tabi olduğu yasal bir yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olduğu durumlarda kişisel verilerin işlenmesine izin vermektedir.**

- İşlemenin, izlenen amaçla orantılı olacak şekilde ve veri koruma hakkının özüne saygı gösterilerek, veri sahibinin temel haklarını ve çıkarlarını korumaya yönelik uygun ve özel önlemler öngören **Birlik veya Üye Devlet hukukuna dayalı önemli bir kamu yararı gerekçesiyle gerekli olduğu durumlarda;**
- Madde 89(1) uyarınca, **bilimsel veya tarihi araştırma ya da istatistiksel amaçlarla kamu yararına** arşivleme yapmak için verilerin işlenmesi gerekli olduğunda, verilerin işlenmesi izlenen amaçla orantılı olmalı, verilerin korunması hakkının özüne saygı göstermeli ve veri sahibinin temel hak ve çıkarlarını korumak için uygun ve özel tedbirler sağlamalıdır.

Bölüm II: Eşitlik Kurumlarının Personeli Günlük Çalışmalarında Asgari Kılavuz İlkeleri Nasıl Uygulayabilir?

Kılavuzun aşağıdaki b6l6m6, Şikâyet verilerini toplama s6reci boyunca Şikâyet verilerini kaydeden, işleyen veya başka Şekilde toplanmasına etki eden ulusal Eşitlik Kurumlarının personeline y6neliktir. Bu kılavuz ilkeler, Eşitlik Kurumlarının ilgili personeline, bir Şikâyet hakkında hangi asgari bilgilerin toplanacağını ve Şikâyetin işlenmesinin farklı aşamalarında bu bilgilerin nasıl kaydedileceğini g6steren pratik bir yol haritası olarak hizmet etmeyi amaçlamaktadır. Mağdurlara doğrudan yardım sağlamayan kuruluşlar için bu kılavuz ilkeler ortaklara iletilebilir; b6ylece alınan bilgilerin, 6lkeler arasında karşılaştırılabilir ortak bir asgari veri seti içermesi sağlanabilir.

Toplanması 6nerilen bilgilerin listesi, Eşitlik Kurumlarının Şikâyet Verilerinin Toplanması ve Kullanılmasına ilişkin Equinet Raporunda belirlenen ortak uygulamalarına dayanmaktadır. Odak noktası, Avrupa'daki Eşitlik Kurumlarının çoğunun hâlihazırda topladığı Şikâyet bilgileridir. Aşağıdaki tedbirlerin, Şikâyet verilerinin daha sistemli bir Şekilde toplanması için uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla kılavuz ilkeler, bir Şikâyetin basitleştirilmiş yaşam d6ng6s6ne g6re yapılandırılmıştır. Bir Şikâyeti işleme koyma sistemi, Eşitlik Kurumlarının yetkinliklerine ve i yapılarına bağlı olarak değişse de, basitleştirilmiş 6 aşamalı d6ng6, Eşitlik Kurumlarının alışma Őekline uymaktadır.

Başlamadan 6nce: 5 adım, 5 kılavuz ilke

Aşağıdaki kılavuz ilkeler beş temel s6tuna dayanmaktadır. Bu ilkeler, Eşitlik Kurumları tarafından toplanan Şikâyet verilerinin hem kalitesinin artırılmasını hem de karşılaştırılabilirliğinin iyileştirilmesini amaçlayan temel prensipleri yansıtılmaktadır.

1. Şikâyet tanımını uyumlu hale getirmek

Eşitlik Kurumları arasında karşılaştırılabilir ve g6venilir Şikâyet verileri sağlamak için ilk adım, neyin Şikâyet sayılacağına karar vermektir. Eşitlik Kurumlarının Şikâyet verilerine ilişkin bir anketten elde edilen sonuçlara dayanarak ve farklı Avrupa Eşitlik Kurumları arasındaki tanımları uyumlaştırma amacıyla, bu Kılavuzda aşağıdaki geniş Şikâyet tanımı benimsenmiştir.

ŞİKÂYET

Eşitlik Kurumuna, olası veya iddia edilen bir ayrımcılık durumunun değerlendirilmesi amacıyla, potansiyel mağdur ya da ayrımcılıktan kişisel olarak etkilenmeyen başka bir kişi veya kurum tarafından yapılan başvurular ile kurumun resen y6r6tt6đ6 sоруřturmalar Şikâyet olarak kabul edilir. Ayrıca, vakayla ilgili herhangi bir işlem talebi içermese dahi, Eşitlik Kurumuna sunulan olası veya iddia edilen ayrımcılığa ilişkin bilgiler de Şikâyet kapsamında değerlendirilir.

2. Veri toplama noktalarını standart hale getirmek

Bir şikâyetin yaşam döngüsü boyunca veri toplama noktaları standart hale getirilmelidir. Standart hale getirmek, şikâyetin ele alındığı her aşamada aynı tür verilerin önceden tanımlanmış bir biçimde toplanması anlamına gelir.

Kurumunuzun yapısına, görevine ve yetkilerine bağlı olarak, veri toplama noktaları farklı olabilir ve verilerin toplanması farklı bir sırayla gerçekleşebilir:

1. Şikâyetin sunulması/kabulü (bir başka deyişle, Eşitlik Kurumunun şikâyeti aldığı an);
2. Bir şikâyetin değerlendirilmesi (daha açık bir ifade ile Eşitlik Kurumu görevlisinin hukuki analiz yaptığı, soruşturmayı yürüttüğü ve Eşitlik Kurumunun veya Eşitlik Kurumu adına mağdurlara destek sağlayan ortak kuruluşların harekete geçtiği aşama);
3. Şikâyetin takibi – diğer makamların kararları veya hukuk yolları (örneğin, mahkeme kararları, hakem mahkemeleri) hakkındaki veriler.

3. Toplanacak şikâyetler hakkındaki bilgileri standart hale getirmek

Veri toplamadan sorumlu tüm çalışanlar (örneğin, kayıt personeli, hukuk müşavirleri, istatistikçiler ve araştırma personeli, ayrıca kurumunuz adına şikâyetleri ele alan ortak kuruluşların üyeleri) şikâyetlerle ilgili önceden tanımlanmış asgari bilgileri toplamalıdır. Bir şikâyetin işlenmesinin farklı aşamalarında bilgi toplama sorumluluğu farklı çalışanlara verilebilir ve buna bağlı olarak bu çalışanların toplayacakları bilgiler de farklılık gösterebilir. Örneğin, kayıt personeli şikâyetin alınması sırasında veri toplarken, sonraki aşamalarda hukuk müşavirleri ve dış ilişkiler birimi, takip sürecinde toplanacak verilerden sorumlu olabilir.

4. Veri toplama yöntemlerini standart hale getirmek

Veri toplama yöntemini standart hale getirerek toplanan verilerin kalitesini artırmak için birkaç ipucu vardır:

- verilerin bir kaynaktan başka bir kaynağa aktarılma adımlarının sayısının en aza indirilmesi (örneğin, kâğıt formattan elektronik forma, birkaç belgeden tek bir veri tabanına);
- veri aktarımı için gerekli adımların mümkün olduğunca otomatikleştirilmesi (örneğin, hem kâğıt formlar hem elektronik versiyonlar aracılığıyla toplanan aynı bilgilerin, belgeleri farklı formatlara aktarmaya veya birleştirmeye olanak tanıyan yazılımlar ya da uygulamalar üzerinden işlenmesi);

- önceden tanımlanmış kategorilerin uygulanması (örneğin, kendi formülasyonlarını yazmak yerine bir listeden seçim yapma seçenekleri);
- çeşitli kaynaklardan gelen verilerin tek bir veri tabanında toplanması durumunda, hataları ortadan kaldırmak ve tutarlı bir yaklaşımı güçlendirmek için verilerin nasıl toplanacağına ve iletileceğine ilişkin dâhili yönergelerin uyarlanması
- verilerin daha ayrıntılı değerlendirilmesi veya bir uzman tarafından değerlendirilmesi gereken verilerin iletilmesi (otomatik kopyalama değil), adımından sorumlu kişi sayısının en aza indirilmesi.

5. Toplanacak temel bilgileri uyumlu hale getirmek

İster ulusal ister Avrupa düzeyinde olsun, şikâyet verilerine ilişkin bilgilerin (örneğin, savunuculuk, izleme veya tanıtım amaçlarıyla) dış paydaşlar açısından faydalı olabilmesi için, şikâyetlere ilişkin verilerin toplanmasında kullanılan sınıflandırmaların en azından asgari düzeyde karşılaştırılabilirliğini sağlamanız gerekir. Uygulamada bu, toplanan verilerin diğer ulusal ve uluslararası paydaşlar tarafından toplanan şikâyet verileriyle mümkün olduğu ölçüde uyumlaştırılması, uyumluluğunun ve karşılaştırılabilirliğinin güvence altına alınması anlamına gelir. Bu kapsamda, aşağıdaki unsurların tanımlarının ve kapsamlarının uyumlaştırılmasına odaklanılmalıdır:

- ulusal ayrımcılıkla mücadele kanununa dayalı ayrımcılık gerekçelerinin, yaşam alanlarının ve/veya ayrımcılık biçimlerinin sınıflandırılması;
- toplanmışsa şikâyetçi hakkındaki bilgilerin sınıflandırılması (örneğin, savunmasız gruplar);
- sonuçların sınıflandırılması;
- fail hakkındaki bilgilerin sınıflandırılması.

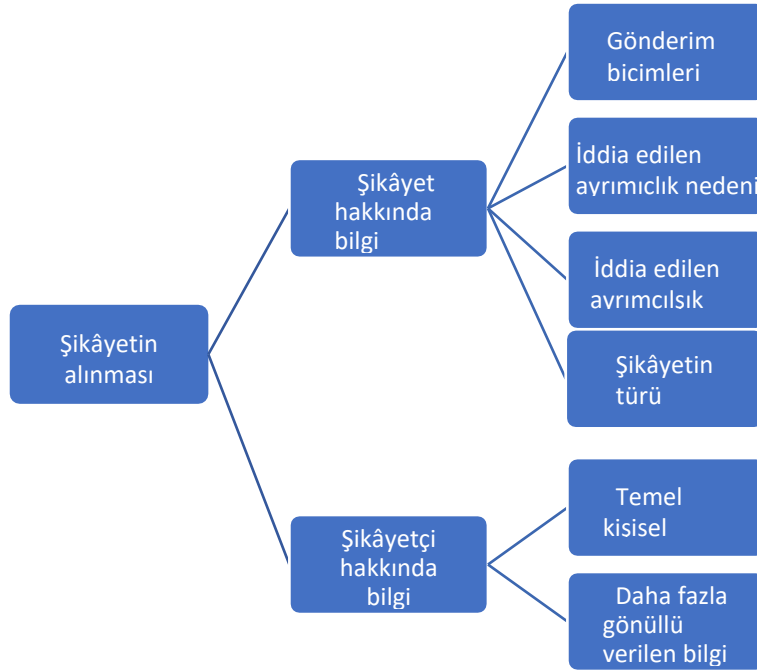

Birinci Aşama: Bir Şikâyet Alınırken Veri
Toplama

Bir şikâyetin (geniş tanımı kastedilmektedir) resmi olarak sunulması, yalnızca şikâyetin daha fazla değerlendirilmesi açısından değil, aynı zamanda istatistik ve izleme amacıyla da önemli olan ilgili bilgilerin toplanması için ilk fırsattır.

Bu amaçla, kuruluşunuz veya Eşitlik Kurumunuz adına ayrımcılık mağdurlarına doğrudan destek sağlayan bir ortak kuruluş tarafından çeşitli araçlar ve iletişim kanalları kullanılabilir. Bunlar arasında, Eşitlik Kurumunuzun bir çalışanı tarafından doldurulan dâhili bir form veya anket (kâğıt ortamında ya da dijital yazılım aracılığıyla), telefon hattı, e-postalar ve şikâyetçi tarafından doğrudan doldurulan çevrimiçi bir form yer alabilir.

Kullanılan yöntem ne olursa olsun, kayıt amacıyla şikâyet verilerinin toplanması, şikâyetin sunulmasına engel teşkil etmemelidir. Bu ilk şikâyet verisi toplama aşamasının, bir şikâyetin dâhili yaşam döngüsündeki sonraki aşamalarla ilişkilendirilmesi büyük önem taşır. Bu ilişkilendirme, vakaların, şikâyet bilgilerini toplayan ve kullanan Eşitlik Kurumunun diğer çalışanları tarafından erişilebilen ve kullanılan ortak bir dâhili veri tabanına kaydedilmesiyle sağlanabilir.

Şekil 1: Şikâyetlerin alınmasına ilişkin prosedürün açıklanması

1.1. Şikâyet tanımını uyumlu hale getirmek

Açıklama

Şikâyetin değerlendirilmesinden önce, birçok husus bilinmeyebilir veya doğrulanmamış olabilir. Şikâyetçi tarafından başlangıçta sağlanan bilgiler potansiyel olarak güvenilir, eksiksiz veya yasal

olarak ilgili olmayabilir; ancak her şikâyet için aynı asgari bilgilerin tutarlı bir şekilde toplanmasını sağlamak amacıyla aşağıdaki bilgi öğelerini kullanmalısınız.

Bu aşamada veri toplanması, öznel ayrımcılık algısını daha açık bir ifadeyle; algılanan ayrımcılık alanını ve temellerini) ve şikâyetçinin ayrımcılık deneyimini yansıtmak açısından çok önemlidir. Daha da önemlisi, bu ilk veri toplama işlemi, şikâyetin hukuki analizi sırasında değerlendirilen aynı bilgi alanları (yani, temel(ler) ve yaşam alanı) arasında karşılaştırma yapılmasına olanak tanır. Bir şikâyetin ele alınmasının iki aşamasında toplanan bilgileri birbirinden ayırmak için, bilgileri “iddia edilen ayrımcılık temeli” ve “iddia edilen ayrımcılık alanı” isimli kısımlara kaydedin.

Kuruluşunuzun mevcut uygulamaları, şikâyetçi tarafından belirlenen ayrımcılık temellerine ve yaşam alanlarına ilişkin bilgilerin dâhil edilmesine kolayca izin vermiyorsa, en azından bu bilgiler şikâyetin değerlendirilmesi aşamasında (bu Kılavuz İlkelerine dayanarak) standart bir şekilde toplanmalıdır.

Daha fazla bilgi için aşağıya bakınız.

Şikâyetin sunulduğu noktada, şikâyetçinin değerlendirmesine bağlı olarak şikâyet hakkında sistemli veri toplanması, kuruluşunuz tarafından elde edilen şikâyet verilerine güvenilirlik ve geçerlilik kazandıracaktır. Ayrıca böyle bir uygulama, BM İnsan Hakları Temelli Veri Yaklaşımı – 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminde Kimseyi Geride Bırakmama belgesindeki bazı tavsiyelerle de uyumlu olacaktır.

Toplanacak asgari bilgiler

Şikâyetin hangi yolla yapıldığı

- Telefon/cep telefonu,
- mektup,
- e-posta,
- elden.

Şikâyetin türü

- potansiyel mağdur tarafından yapılan şikâyetler
- başka bir kişi veya kurum tarafından yapılan şikâyetler
- danışmanlık talebi olmaksızın ayrımcılık bildirimleri

İddia edilen ayrımcılık temeli

Açıklama

Şikâyetçinin belirttiği doğrultuda ayrımcılık temelini veya temellerini kaydetmek için ayrımcılık temellerini içeren aşağıdaki listeyi kullanın. Ayrımcılık temellerine ilişkin tanımlar AB’de ayrımcılığı yasaklayan mevzuata dayanmaktadır.

Çoklu ve kesişen ayrımcılık vakaları hakkında bilgi toplamak için aşağıdaki ayrımcılık temellerinden birden fazlasını ayrı ayrı işaretleyin. AB hukuku kapsamına girmeyen ek temeller için, ilgili temeli veya temelleri veya belirtmek üzere “diğer” alanını kullanın.

Kurumunuz yalnızca tek bir ayrımcılık temeline ilişkin veri topluyorsa, bu temele ilişkin bilgileri kaydedin ve mümkün ve uygulanabilir olduğunda, aşağıdaki listeden kesişen diğer ek temelleri de belirtin.

Aşağıdaki tanımları⁹ kullanarak ayrımcılık temellerine ilişkin bilgileri girin.

— **İrk ve etnik köken**

Açıklama: Bu, “etnik köken”, “etnik aidiyet”, “iddia edilen ırk” gibi “ırk ve etnik köken” ile doğrudan bağlantılı tüm terminoloji varyasyonlarını kapsar, “gerçek veya varsayılan bir etnik kökene veya bir ırka ait olma” durumunu içerir. Aynı zamanda tartışmalı bir şekilde “ırk veya etnik köken” ile bağlantılı veya ilgili olan temelleri de kapsar. Örnek olarak milliyet veya ulusal köken, dil, renk ve ulusal azınlık üyeliği verilebilir. İrk ve/veya etnik kökenle yakından bağlantılı temellerin öne sürüldüğü vakalarda “ırk veya etnik köken” seçildiğinde, bu temelleri “diğer” alanında ayrıca işaretleyin.

Örnek: Şikâyetçi Nijeryalı olduğu için ayrımcılığa uğradığını iddia ediyorsa: “etnik ve ırksal köken” seçeneğini işaretleyin ve ek olarak “diğer statü” alanını işaretleyin; burada, ulusal mevzuatınıza bağlı olarak ve uygulanabilir olduğu ölçüde, yakından bağlantılı temel(ler)i yazın. Bu durumda, örneğin “diğer statüler” altında “uyruk” ve “göçmenlik statüsü” belirtilebilir.

— **Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet**

Açıklama: AB hukukunda “cinsiyet” ve “toplumsal cinsiyet” arasında net bir ayrım bulunmadığından ve AB toplumsal cinsiyet eşitliği direktiflerinde yalnızca “cinsiyet ayrımcılığı” veya “cinsiyet temelinde ayrımcılık” terimleri kullanıldığından, yukarıdaki temel toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet kimliği, toplumsal cinsiyet ifadesi ve cinsiyet özelliklerine dayalı ayrımcılığı da kapsayacak şekilde yorumlanmalıdır. AB hukukuna göre,

⁹ Avrupa Komisyonu, Adalet ve Tüketiciler Genel Müdürlüğü, Chopin, I., Germaine, C., Avrupa’da ayrımcılıkla mücadele kanunlarının karşılaştırmalı analizi 2019: 28 AB üye ülkesi, Arnavutluk, Kuzey Makedonya, İzlanda, Liechtenstein, Karadağ, Norveç, Sırbistan ve Türkiye karşılaştırması, Yayınlar Ofisi, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2838/797667>

cinsiyet ayrımcılığı toplumsal cinsiyet kalıpyargılarına veya cinsiyet değiştirme ameliyatına dayalı olabilir ve AB hukukunda toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Ana Akımlaştırılması gibi tedbirler yer almaktadır.¹⁰ “Cinsiyet” genellikle bir kişinin algılanan biyolojik özelliklerine atıfta bulunurken, “toplumsal cinsiyet” ise “erkek” veya “kadın” atfının sosyal ve kültürel anlamını (örneğin, tercihler, varsayımlar, beklentiler, kalıp yargılar veya normlar)¹¹ ifade eder.

— Cinsel yönelim

Açıklama: Bu, aynı cinsiyetten, karşı cinsiyetten veya her iki cinsiyetten kişilere yönelik cinsel yönelimi kapsar. Ulusal mevzuatta cinsel yönelimi korunan temeller arasında sayılmıyorsa ancak bu ayrımcılık temelini başka hükümlerle (örneğin, açık uçlu bir ayrımcılık temelleri listesi) kapsıyorsa, ilgili temelleri “diğer” alanı altında ayrıca işaretleyin.

— Engellilik

Açıklama: Bu, “özellikle fiziksel, zihinsel veya psikolojik bozukluklardan kaynaklanan ve çeşitli engellerle etkileşim halinde, ilgili kişinin diğer çalışanlarla eşit olarak iş hayatına tam ve etkin katılımını engelleyebilecek her türlü kısıtlamayı” kapsar.¹²

— Din veya inanç

Açıklama: Buna tüm dini inançlar, ateist ve agnostik inançlar ile dini nitelikte olmayan inançlar veya felsefi görüşler dâhildir.¹³ Siyasi görüş, dini olmayan inançlar kapsamına girmez. Din kavramı, hem “bir inanca sahip olma gerçeğini” hem de “kamusal alanda dini inancın tezahürünü” kapsar.¹⁴

— Yaş

¹⁰ Ulrike Lembke (2016), “Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için cinsiyet ayrımcılığıyla mücadele etmek mi? AB ayrımcılıkla mücadele mevzuatı ve politikalarında cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları”, Avrupa eşitlik hukuku dergisi No, 2/2016, s. 46-47; erişim adresi: <https://www.equalitylaw.eu/downloads/3938-european-equality-law-review-2-2016>.

¹¹ a.g.e., s. 48

¹² ABAD, 11 Nisan 2013 tarihli karar, Jette Ring adına hareket eden HK Danmark /Dansk almennyttigt Boligselskab ve Lone Skouboe Werge adına hareket eden HK Danmark /Dansk Arbejdsgiverforening ile Pro Display A/S adına hareket eden, Birleştirilmiş Davalar C-335/11 ve C-33711, ECLI:EU:C:2013:222. Avrupa’da ayrımcılık karşıtı yasaların karşılaştırmalı analizi 2021, Isabelle Chopin ve Catharina Germaine, s. 21-22.

¹³ Avrupa Komisyonu (2014), 2: Komisyon’dan Avrupa Parlamentosu ve Konseye Rapor – 29 Haziran 2000 tarihli ve 2000/43/EC sayılı Konsey Direktifi (“İrk Eşitliği Direktifi”) ile 27 Kasım 2000 tarihli ve 2000/78/EC sayılı Konsey Direktifi (“İstihdamda Eşitlik Direktifi”) uygulamasına ilişkin Ortak Rapor, COM (2014) 2 final’e eşlik eden SWD (2014) 5 final, 17 Ocak 2014, <http://eur-lex.europa.eu/> adresinde mevcuttur. Kaynak: Avrupa’da ayrımcılık yasağının karşılaştırmalı analizi 2021, Isabelle Chopin ve Catharina Germaine, s. 18.

¹⁴ ABAD, 14 Mart 2017 tarihli karar, *Samira Achbita and Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding / G4S Secure Solutions NV*, C-157/15, ECLI:EU:C:2017:203, para 28.

Açıklama: Bu, yaşlıların ve gençlerin korunmasını sağlayarak tüm yaşları kapsar.

İddia edilen ayrımcılık alanı

Açıklama

Şikâyette belirtilen ilgili yaşam alanını işaretleyin. Yaşam alanları listesi ve tanımları, AB ayrımcılık yasağı mevzuatına dayanmaktadır.

- İşten çıkarma ve ücret dâhil olmak üzere **istihdam ve çalışma koşulları**;

Açıklama: sözleşmeli iş, serbest meslek, askerlik hizmeti ve yasal görev dâhil olmak üzere kamu ve özel sektördeki tüm istihdam ve meslek alanları;

- **İşçi veya işveren örgütlerine veya üyeleri belirli bir mesleği icra eden herhangi bir örgüte üyelik ve katılım, bu tür örgütler tarafından sağlanan faydalar dâhil**

- Barınma dâhil olmak üzere, halka açık mal ve hizmetlere erişim ve bunların temini.

- **Sosyal avantajlar;**

- *Açıklama: Buna, hem özel hem de kamu kurumları tarafından verilebilen ekonomik ve kültürel nitelikteki avantajlar dâhildir.¹⁵ Örnekler arasında çocuk yardımı, ebeveyn bakım ödeneği, doğum yardımı ve toplu taşıma için fiyat indirimleri sayılabilir.*

- **Sosyal koruma**, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri de dâhil olmak üzere;

Açıklama: Buna tüm devlet sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri ile mesleki sosyal güvenlik programları dâhildir.

- **Eğitim.**

1.2 Şikâyetçi hakkındaki bilgiler

Açıklama

Şikâyetçilerle ilgili bilgiler, eşitlik kurumlarının çoğu tarafından sistemli bir şekilde toplanmaktadır ve bu nedenle kendi kurumunuzda da kolayca erişilebilir olmalıdır. Bu bilgiler, şikâyetlerin kaynaklarını daha iyi anlamak, olası kalıpları belirlemek ve nihayetinde bu bilgileri daha etkili bir şekilde raporlanmayan vakaları ele almak için gereklidir.

¹⁵ Avrupa'da ayrımcılık yasağının karşılaştırmalı analizi 2021, Isabelle Chopin ve Catharina Germaine, s. 58.

Bu Kılavuz İlkeler doğrultusunda, şikâyetçi(ler) hakkındaki bilgiler, yalnızca doğrudan olası bir ayrımcılık mağdurundan gelen şikâyetleri değil, kurumunuza iletilen yasal ayrımcılık karşıtı şikâyetlerin tüm olası kaynaklarını kapsamalıdır.

Şikâyette bulunan kişi hakkında bilgi toplanması, veri koruma, kişisel güvenlik ile tekrarlanan mağduriyet ve misillemelerin önlenmesi gibi nedenlerle hassas olabileceğinden, şikâyetçi(ler) hakkında toplanan bilgiler asgari düzeyde tutulmalıdır.

Buna uygun olarak, lütfen şikâyetlerle ilgili bilgileri yalnızca aşağıdaki maddeler için kaydedin. Şikâyetin sunulması sürecinde, şikâyetçi veya şikâyetçiler gönüllü olarak ek bilgi verirlerse, bunları aşağıda önerilen bilgi alanlarını kullanarak kaydedin.

Toplanacak asgari bilgiler

- Cinsiyet/toplumsal cinsiyet
- Gerçek veya tüzel kişi
- şikâyetçinin iddia edilen ayrımcılığın mağduru olup olmadığı

Gönüllü olarak verilebilecek diğer bilgiler

- savunmasız gruplardan birine ait olduğunu belirtme: cinsel yönelim, cinsiyet değiştirme, tek ebeveyn, etnik/ulusal azınlık, dini azınlık, üçüncü ülke vatandaşı vb.
- ekonomik faaliyet veya sosyal statü (örneğin, işsiz, çalışan, emekli maaşı alan, diğer sosyal yardımlardan yararlanan)

1.3 İddia edilen fail hakkındaki bilgiler

- Gerçek/tüzel kişi
- Devlet kurumu/özel kuruluş/STK (tüzel kişi olması durumunda)
- Cinsiyet (gerçek kişi olması durumunda)
- Mağdur ile ilişkisi (örn., işveren, hizmet sağlayıcı, eş/partner)

İkinci Aşama: Bir Şikâyetin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi Sırasında Veri Toplama

Açıklama

Veri toplamaya uygun bir diğer aşama, şikâyetin uygun eylemin belirlenmesi ve başlatılması amacıyla işlenmesi ve yasal olarak değerlendirilmesi¹⁶ sırasında gerçekleşir. Bu aşamada, ek veri toplanabilir ve mevcut bilgiler yeniden değerlendirilebilir.

2.1 Ulusal ayrımcılık yasağı kanununun uygulanabilirliği hakkındaki bilgiler

Bir şikâyetin işleme alınmasının ilk adımı olarak, ulusal ayrımcılık yasağı mevzuatının vaka için geçerli olup olmadığına ilişkin verileri kaydetmelisiniz. Mevcut mevzuat kapsamında yer almayan ayrımcı uygulamaları kanıtlayan şikâyet verileriyle potansiyel boşlukları ortaya çıkarabileceğinden ulusal ayrımcılık yasağı mevzuatının uygulanabilirliğine dair bilgi toplanması son derece önemlidir.

— Ulusal ayrımcılık yasağı kanunu bu dava açısından geçerlidir – evet/hayır

2.2 Bir şikâyet karşısında yapılabilecek işlemler hakkındaki bilgiler

Açıklama

AB ayrımcılıkla mücadele hukuku kapsamında, şikâyetlerle ilgili çalışmalar mağdurlara “bağımsız yardım” işlevi kapsamında değerlendirilmektedir. İlgili Eşitlik Direktifleri, özellikle Eşitlik Kurumlarının “ayrımcılık mağdurlarına, ayrımcılıkla ilgili şikâyetlerini takip etmeleri konusunda bağımsız yardım sağlama” yetkisine sahip olması gerektiğini öngörmektedir. Bu asgari gereklilik muğlaktır ve bir şikâyet temelinde yardım sağlama konusunda yetkili bir kuruma (örneğin polis, sektöre özgü kurumlar veya mahkemeler) yönlendirmeden, sözlü veya yazılı hukuki tavsiyeye ve bir Eşitlik Kurumu tarafından mahkeme işlemlerinde temsil edilmeye kadar uzanabilecek çeşitli olasılıklara izin vermektedir. Buna ek olarak, bazı Eşitlik Kurumlarına karar alma yetkisi verilmiş olup, bunların bazıları aynı zamanda soruşturma yürütme yetkisine de sahiptir.¹⁷

¹⁶ Bu durum, Eşitlik Kurumunun karar alma yetkisinin olmadığı (bu kararlar yasal olarak bağlayıcı olsun ya da olmasın) ancak AB Eşitlik Direktifi uyarınca mağdurlara, örneğin hukuki danışmanlık veya davalara katılım gibi başka yollarla yardım sağladığı durumlar için de geçerlidir. Daha geniş anlamda, hukuki değerlendirme, Eşitlik Kurumunun bir şikâyetle ilgili olarak izleyebileceği farklı eylemler bağlamında gerçekleşebilir. Daha fazla bilgi için aşağıdaki bölüme bakınız.

¹⁷ Eşitlik Kurumlarının soruşturma yürütme yetkinliğini güçlendirmeye yönelik olarak, istihdam ve mesleki faaliyetlerde kadınlar ve erkekler arasında eşit muamele ve fırsat eşitliği alanındaki Eşitlik Kurumlarının standartlarına ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi Teklifi (2006/54/EC sayılı Direktifin 20. maddesi ile 2010/41/EU sayılı Direktifin 11. maddesini yürürlükten kaldıran) ve kişilere ırk veya etnik kökene bakılmaksızın eşit muamele edilmesi, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel yönelim temelinde istihdam ve mesleki faaliyetlerde eşit muamele edilmesi, ayrıca sosyal güvenlik ile mal ve hizmetlere erişim ve tedarik alanlarında kadınlar ve erkekler arasında eşit muameleye ilişkin Eşitlik Kurumlarının standartlarını belirleyen ve 2000/43/EC sayılı Direktifin 13. maddesi ile 2004/113/EC sayılı Direktifin 12. maddesini yürürlükten kaldıran Konsey Direktifi Teklifi hükümlerine bakınız.

Devletler, Eşitlik Kurumlarının mağdurlara şikâyetlerini takip etmelerinde yardım sağlama şartını farklı şekillerde yorumladığından, şikâyetin değerlendirilmesi aşamasındaki bilgiler, bir Eşitlik Kurumunun şikâyetle ilgili yapabileceği işlemlerin de çeşitliliğini içermelidir. Ulusal mevzuatınıza bağlı olarak, kurumunuz bir şikâyete karşısında aşağıda çeşitli faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını yürütebilir. Geçerli bir veya daha fazla alanı işaretleyin.

- Şikâyetçiye hukuki danışmanlık verme – evet/hayır
- Bir dosya hakkında hukuken bağlayıcı karar verme - evet/hayır
- Bir dosya hakkında hukuken bağlayıcı olmayan karar verme – evet/hayır
- Şikâyetçiye mali yardımda bulunma - evet/hayır
- Arabuluculuk ve/veya uzlaşma - evet/hayır
- Mahkemelerde şikâyetçileri temsil etme - evet/hayır
- Mahkemelerde amicus curiae veya bilirkişi olarak görev alma (şikâyetle bağlantılı) - evet/hayır
- Eşitlik Kurumu adına dava açma - evet/hayır
- Mahkemede bir tarafı desteklemek için müdahil olma - evet/hayır
- Diğer – lütfen ilgili olanları belirtin.

2.3 Şikâyet hakkındaki bilgiler

Aşağıdaki bilgi alanları, Eşitlik Kurumları personelinin, bir şikâyetin yasal değerlendirmesinin sonuçları hakkında, ayrımcılık temeli, ayrımcılık alanı ve ayrımcılık biçimine (örneğin, cinsel taciz, doğrudan/dolaylı ayrımcılık, ayrımcılık talimatı) göre dağıtılmış asgari bilgileri sistemli bir şekilde toplamasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Şikâyetin değerlendirilmesi aşamasında belirlenen ayrımcılık temelinin ve yaşam alanının, şikâyetçi tarafından belirtilen ve şikâyetin kaydedilmesi sırasında (Birinci Aşama) kaydedilen temelden ve alandan farklı olabileceğine dikkat edilmelidir. Bu nedenle, ideal olarak bu bilgilerin her iki kategoride (temel ve alan) her iki aşamada veya en azından bu aşamada toplanması gerekmektedir.

Ayrımcılık temeli

Lütfen bilgileri 1.1 "Şikâyete ilişkin bilgiler" bölümündeki "İddia edilen ayrımcılık temeli" için

izlediğiniz yaklaşımı izleyerek kaydedin.

Yaşam alanı

Lütfen bilgileri, 1.1 “Şikâyetle ilgili bilgiler” bölümündeki “İddia edilen yaşam alanı” ile aynı yaklaşımı kullanarak kaydedin.

Ayrımcılık türü:

Açıklama

Aşağıdaki ayrımcılık türleri listesi ve tanımları, asgari çerçeve olarak AB Eşitlik Direktiflerine göre hazırlanmıştır.

Şikâyetin yasal değerlendirmesinin sonuçlarına dayanarak, lütfen aşağıdaki bilgi alanlarından birini ilgili olarak işaretleyin. Eğer cinsel tacizi taciz içinde ayrı bir alt tür olarak topluyorsanız, lütfen her iki alanı da “Taciz” ve “Diğer” olarak işaretleyin ve “Diğer” altında “cinsel taciz” ibaresini belirtin.

- Doğrudan ayrımcılık,
- Dolaylı ayrımcılık,
- Cinsel taciz dâhil olmak üzere taciz (mobbing, patronluk taslama vb. gibi davranışları içerir),
- Ayrımcılık yapma talimatı verme,
- Mağdurlaştırma,
- Diğer.

2.4 Failin türü

Açıklama

Ayrımcılığın kaynaklarının daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve Eşitlik Kurumlarının şikâyet verilerine dayanarak failer hakkında karşılaştırılabilir asgari düzeyde bilgi bulunmasını sağlamak için, aşağıdaki alanlara ilişkin bilgileri kaydedin:

- Gerçek/tüzel kişi
- Kamu/özel/STK (tüzel kişi ise)
- Cinsiyet (gerçek kişi ise)
- Mağdurla olan ilişki (örneğin, işveren, hizmet sağlayıcı, eş/partner)

2.5 Sonuç hakkında bilgi

Açıklama: Verilerin toplanmasına ilişkin bir diğer önemli aşama, şikâyetin sonucuyla veya Eşitlik Kurumunuzun eyleminin ayrımcılık tespitine yol açıp açmadığı veya buna katkıda bulunup bulunmadığı¹⁸, bu tespitin Eşitlik Kurumunun kendi kararıyla mı yoksa bir mahkeme veya ilgili yargı organı aracılığıyla mı yapıldığıyla ilişkilidir.

Bir şikâyetle ilişkili işlemlerin sonucuna dair bilgilerin kaydedilmesi, ayrımcılık algılarının önemini kabul etmek açısından da önemlidir. İşlemlerde hukuki ayrımcılığın varlığı tespit edilmemiş olsa bile, bu olumsuz tespit bile şikâyetçinin ayrımcılık deneyimi ile ayrımcılığa karşı yasal koruma arasında olası tutarsızlıklar hakkında değerli bilgiler verebilir.

Eşitlik Kurumunuz arabuluculuk ve/veya uzlaşma faaliyetlerinde bulunma yetkisine sahipse, uzlaşmaya varılıp varılmadığını kaydedin.

Eşitlik Kurumunuz bir dosya hakkında karar verirse ve yaptırım ve tazminat gibi telafi tedbirleri alma yetkisine sahipse, telafi tedbirinin uygulanıp uygulanmadığını ve telafi tedbirinin türünü (yaptırım mı, tazminat mı yoksa her ikisi mi) kaydedin.

Eşitlik Kurumunuz bir şikâyetle ilgili olarak davaya müdahil olmuşsa veya mahkemeye bilirkişi olarak ya da üçüncü taraf müdahil olarak destek vermişse, mahkemenin veya ilgili durumlarda ilgili yargı yetkisine sahip idari mahkemenin kararı hakkında bilgi toplayın. Bu yargılama sonucunda telafi tedbirleri alınmış olup olmadığına ve alınan telafi tedbirlerinin türlerine ilişkin bilgileri kaydedin.

Eşitlik Kurumunun kendi kararları (hukuken bağlayıcı olmayan tavsîye veya hukuken bağlayıcı karar)

ihlal tespiti edilmedi

ihlal tespit edildi

Yaptırım (evet/hayır)

Tazminat (evet/hayır)

Mahkeme kararı veya idari mahkeme

ihlal tespiti edilmedi

ihlal tespit edildi

Yaptırım (evet/hayır)

¹⁸ Eşitlik Kurumunun bir şikâyet karşısında yaptığı müdahale ile o vakada ihlal/ihlal olmadığına dair hukuki karar arasındaki bağlantının daha az doğrudan olduğu durumlar vardır (örneğin, Eşitlik Kurumunun şikâyetçinin davayı mahkemeye taşıması için mali yardım sağlaması, mahkeme önündeki bir davada amicus curiae veya bilirkişi olarak hareket etmesi veya davayı mahkemeye taşımadan şikâyetçiye hukuki danışmanlık sağlaması gibi). Mevcut Kılavuz, bu tür durumlara atıfta bulunarak, Eşitlik Kurumlarının bir şikâyetle ilgili eylemlerinin, ayrımcılık tespitine yol açmak yerine, bu tespite katkıda bulunduğunu belirtmektedir.

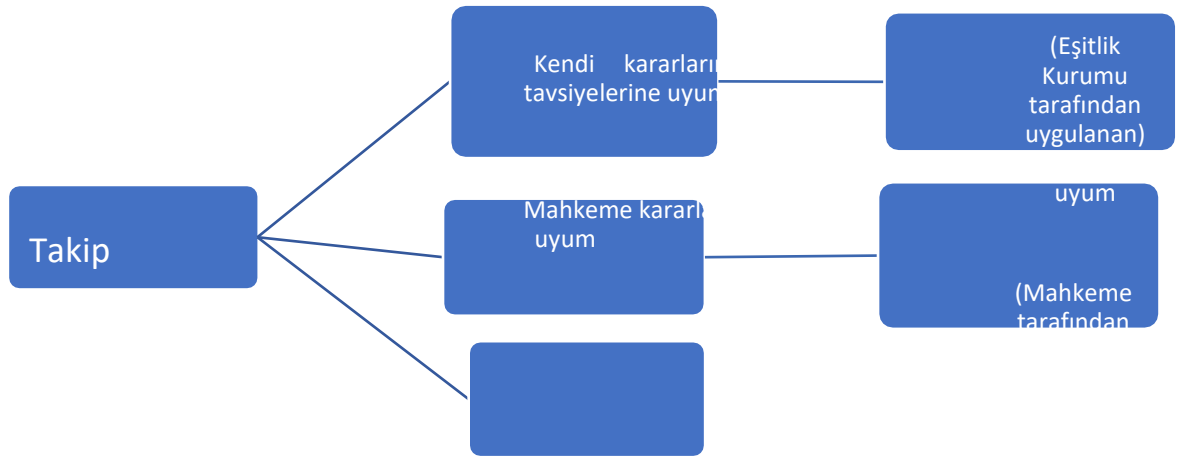
Üçüncü Aşama: Bir Şikâyetin Takibi Sırasında Veri Toplama

3.1 Şikâyetin sonucu (tavsiye, karar, uzlaşma) hakkındaki bilgiler

Açıklama

Standartlaştırılmış ve tutarlı iç şikâyet verilerinin toplanması, Eşitlik Kurumunuzun şikâyetler konusunda yaptığı çalışmaların etkinliğini izlemek ve bu konudaki bilgileri geliştirmek açısından da önemlidir. Etkinliği değerlendirmek için kullanılacak önemli bir bilgi kaynağı, şikâyete ilişkin işlemlerin sonucunda ortaya çıkan tavsiye, karar ve uzlaşmalara uyum konusunda elde edilen bilgilerdir. Bu işlemler, Eşitlik Kurumu nezdinde veya bir mahkeme ya da ilgili yargı mercii nezdinde yapılabilir.

Eşitlik Kurumunuz arabuluculuk ve/veya uzlaşma faaliyetlerinde bulunma yetkisine sahipse, bu uzlaşmanın sağlanıp sağlanmadığını veya kısmen sağlanıp sağlanmadığını uygun şekilde işaretleyin.

Şekil 2: Takip prosedürü

Şikâyetin takip aşamasında, aşağıdakiler hakkındaki bilgileri kaydedin:

Mahkeme kararları veya idari mahkeme kararları

yerine getirildi

yerine getirilmedi

derdest

geçerli değil

varsa "Yaptırımlar":

yerine getirildi

yerine getirilmedi

derdest

geçerli değil

- yaptırımın tutarı (yaptırım varsa)

Eşitlik Kurumunun kendi kararları (hukuken bağlayıcı olmayan tavsiye ya da hukuken bağlayıcı karar)

göz ardı edildi

yerine getirildi

derdest

geçerli değil

varsa "Yaptırımlar":

yerine getirildi

yerine

getirilmedi derdest

geçerli değil

- yaptırımın tutarı

(yaptırım varsa)

yerine getirildi

kısmen yerine getirildi

yerine getirilmedi

geçerli değil

3.1 Şikâyetin takibi hakkında diğer paydaşlarla kurulan irtibata ilişkin bilgiler

Son olarak ve mümkünse, eşitlik kuruluşunuzun daha sonraki adımları hakkında bilgi toplamak faydalı olabilir. Bu adımlar, diğer paydaşlarla takip çalışmaları yapmayı da içerebilir:

- Tavsiyelerin veya kararların uygulanması için ilgili makamlarla istişare.
- Sivil toplum paydaşlarıyla istişare.
- Şikâyetin sonucundan etkilenen bireyler ve topluluklarla iletişim kurma.

Equinet Üyesi Eşitlik Kurumları

ARNAVUTLUK

Commissioner for the Protection from Discrimination
www.kmd.al

AVUSTURYA

Austrian Disability Ombudsman
www.behindertenanwalt.gv.at

AVUSTURYA

Ombud for Equal Treatment
www.gleichbehandlungsanwaltschaft.gv.at

BELÇİKA

Institute for the Equality of Women and Men
www.igvm-iefh.belgium.be

BELÇİKA

Unia (Interfederal Centre for Equal Opportunities)
www.unia.be

BOSNA HERSEK

Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina
www.ombudsmen.gov.ba

BULGARİSTAN

Commission for Protection against Discrimination
www.kzd-nondiscrimination.com

HIRVATİSTAN

Office of the Ombudsman
www.ombudsman.hr

HIRVATİSTAN

Ombudsperson for Gender Equality
www.prs.hr

HIRVATİSTAN

Ombudswoman for Persons with Disabilities
www.posi.hr

KIBRIS

Commissioner for Administration and Human Rights (Ombudsman)
www.ombudsman.gov.cy

ÇEK CUMHURİYETİ

Public Defender of Rights
www.ochrance.cz

DANİMARKA

Danish Institute for Human Rights
www.humanrights.dk

ESTONYA

Gender Equality and Equal Treatment Commissioner
www.volinik.ee

FINLANDIYA

Non-Discrimination Ombudsman
www.syrjinta.fi

FINLANDIYA

Ombudsman for Equality
www.tasa-arvo.fi

FRANSA

Defender of Rights
www.defenseurdesdroits.fr

GÜRCİSTAN

Public Defender of Georgia (Ombudsman)
www.ombudsman.ge

ALMANYA

Federal Anti-Discrimination Agency
www.antidiskriminierungsstelle.de

YUNANİSTAN

Greek Ombudsman
www.synigoros.gr

MACARİSTAN

Office of the Commissioner for Fundamental Rights
www.ajbh.hu

İRLANDA

Irish Human Rights and Equality Commission
www.ihrec.ie

İTALYA

National Office against Racial Discrimination - UNAR
www.unar.it

KOSOVA*

Ombudsperson Institution
www.oik-rks.org

LETONYA

Office of the Ombudsman
www.tiesibsargs.lv

LİTVANYA

Office of the Equal Opportunities Ombudsperson
www.lygybe.lt

LÜKSEMBURG

Centre for Equal Treatment
www.cet.lu

MALTA

Commission for the Rights of Persons with Disability
www.crpdp.org.mt

MALTA

National Commission for the Promotion of Equality
ncpe.gov.mt

MOLDOVYA

Equality Council
www.egalitate.md

KARADAĞ

Protector of Human Rights and Freedoms (Ombudsman)
www.ombudsman.co.me

HOLLANDA

Netherlands Institute for Human Rights
www.mensenrechten.nl

KUZEY MAKEDONYA

Commission for Prevention and Protection against Discrimination
www.kszd.mk

NORVEÇ

Equality and Anti-Discrimination Ombud
www.ldo.no

POLONYA

Commissioner for Human Rights
bip.brpo.gov.pl

PORTEKİZ

Commission for Citizenship and Gender Equality
www.cig.gov.pt

PORTEKİZ

Commission for Equality in Labour and Employment
cite.gov.pt/web/pt

PORTEKİZ

High Commission for Migration
www.acm.gov.pt

ROMANYA

National Council for Combating Discrimination
www.cncd.ro

SİRBİSTAN

Commissioner for Protection of Equality
www.ravnopravnost.gov.rs

SLOVAKYA

Slovak National Centre for Human Rights
www.snslnp.sk

SLOVENYA

Advocate of the Principle of Equality
www.zagovornik.si

İSPANYA

Council for the Elimination of Ethnic or Racial Discrimination
www.igualdadynodiscriminacion.igualdad.gob.es

İSPANYA

Institute of Women
www.inmujeres.gob.es

İSVEÇ

Equality Ombudsman
www.do.se

UKRAYNA

Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights
www.ombudsman.gov.ua

BİRLEŞİK KRALLIK – BÜYÜK BRİTANYA

Equality and Human Rights Commission
www.equalityhumanrights.com

BİRLEŞİK KRALLIK – KUZEY İRLANDA

Equality Commission for Northern Ireland
www.equalityni.org

* Bu tanımlama, statüye ilişkin görüşleri etkilememekte olup, BM Güvenlik Konseyinin 1244/1999 sayılı kararına ve Uluslararası Adalet Divanının Kosova'nın bağımsızlık ilanı hakkındaki görüşüne uygundur.

EQUINET
European Network
of Equality Bodies

